

Βιωματικό εργαστήριο διάρκειας 4 ωρών

2

«Ειρηνική επίλυση των συγκρούσεων στο σχολικό χώρο»

Ομάδα εκπαίδευσης αποτελούν: Όλοι/ες οι εκπαιδευτικοί οι οποίοι/ες **Α)Υλοποιούν Προγράμματα Αγωγής Υγείας** και ειδικά όσοι ασχολούνται με τις θεματικές ενότητες: Σχολικός εκφοβισμός/ Ασφάλεια στο Διαδίκτυο/ Διαφυλικές σχέσεις/ Συναισθηματική και Ψυχοκοινωνική Ανάπτυξη εφήβων/ Δικαιώματα του παιδιού.

Εκπαιδευτικοί οι οποίοι/ες ενδιαφέρονται να υλοποιήσουν δράση στα πλαίσια του

Β) του Κοινωνικού Σχολείου: Άξονας 14^{ος}: Σχολικός εκφοβισμός, Άξονας 4^{ος}: Διαδίκτυο, Άξονας 10^{ος}: Ρατσισμός και Ανθρώπινα Δικαιώματα.

Επίσης εκπαιδευτικοί οι οποίοι/ες ανήκουν στην

Γ) Ομάδα σχολείων που συνεργάζονται με το Γραφείο Αγωγής Υγείας στο Παρατηρητήριο Πρόληψης Σχολικής βίας κι εκφοβισμού.

Περιεχόμενο

Το εργαστήριο, μέσα από την εφαρμογή βιωματικών δραστηριοτήτων και την παρουσίαση καλών διδακτικών πρακτικών, έχει ως στόχο να εισαγάγει την καλλιέργεια κουλτούρας δικαιωμάτων μέσα στη σχολική τάξη με την εκπαίδευση των εκπαιδευτικών οι οποίοι με τη σειρά τους θα εκπαιδεύσουν τους εφήβους μαθητές/ τριές τους στα δικαιώματα του παιδιού.

Τα θέματα που θα αναλυθούν είναι τα ακόλουθα:

-Ορίζοντας την επιθετική συμπεριφορά στο χώρο του σχολείου. -Άμεση κι έμμεση παρενόχληση. -Ο ρόλος του θύτη/νταή, τα συναισθήματα του θύματος, η στάση των παρατηρητών. -Στερεότυπες αντιλήψεις για τα φύλα, η αναπηρία, η ξενοφοβία, ο άλλος και ο ρατσισμός στο σχολείο. -Καλλιέργεια ανάπτυξης δεξιοτήτων θετικής διαχείρισης της βίας. -Ανεκτικότητα κι ανοχή στη διαφορετικότητα.

Θεματικές ενότητες

1. «Η ζωή μας δίχως βία (:):»

Η δραστηριότητα στοχεύει στη διερεύνηση της προσωπικής εμπειρίας των συμμετεχόντων σε συμπεριφορές της καθημερινής ζωής που θεωρούνται επιθετικές και βίαιες. Θέτει ερωτήματα όπως «ποια είναι τα αίτια μιας βίαιης συμπεριφοράς; Μπορούμε να επέμβουμε και να αλλάξουμε μια επιθετική συμπεριφορά; Τί είναι η ανεκτικότητα προς συμπεριφορές πολιτισμικά διαφορετικές από τη δική μας; Η δραστηριότητα ενθαρρύνει την καλλιέργεια δεξιοτήτων θετικής διαχείρισης της βίας. Επίσης την ανοχή προς το διαφορετικό.

Μεθοδολογία: Καταιγισμός ιδεών για τον όρο «βία». Καταγραφή παραδειγμάτων επιθετικής, βίαιης συμπεριφοράς στην καθημερινή ζωή. Βία στο σχολείο, στη γειτονιά, στο δρόμο, στο λεωφορείο, στα ΜΜΕ. Συζήτηση σε μικρές ομάδες 4-5 μελών. Δημιουργία σεναρίου για παίξιμο ρόλων. Δρώμενο. Συζήτηση στην ομάδα. Δημιουργία ταινίας, comic.

2. «Για πλάκα το έκανα». Ας μιλήσουμε για την πλάκα. Έχουμε εναλλακτικές λύσεις;

Η δραστηριότητα αναφέρεται σε σκηνές άμεσης κι έμμεσης παρενόχλησης στο σχολικό χώρο. Διερευνά εναλλακτικές λύσεις για την επίλυση διαφορών που χρησιμοποιούν τη βία ως μέσο επιβολής. Θέτει ερωτήματα όπως «ποιος είναι ο θύτης/νταής; Ποια είναι η στάση του θύματος; Ποιος είναι ο ρόλος του παρατηρητή; Η δραστηριότητα ενθαρρύνει το δικαίωμα στην ελεύθερη έκφραση και υπογραμμίζει το δικαίωμα στην ασφάλεια.

Μεθοδολογία: Δημιουργία ομάδων 4-5 μελών. Παιχνίδια ρόλων με τρία συγκεκριμένα σενάρια. Δρώμενο. Συζήτηση στην ομάδα. Δημιουργία ταινίας, comic.

3. «Αφήστε να ακουστούν όλες οι φωνές»

Η δραστηριότητα αποβλέπει στα να δοθεί μια εικόνα του εκπαιδευτικού συστήματος και να απαντηθεί το ερώτημα κατά πόσο αυτό ικανοποιεί τις ανάγκες των παιδιών, εφήβων. Η πρόσβαση στην εκπαιδευτική διαδικασία είναι μια διαδικασία που αφορά σε όλα τα παιδιά και ένα από τα δικαιώματα του παιδιού είναι να ακούγεται η γνώμη του για την εκπαίδευση που θα έχει. Σχετικά δικαιώματα είναι το δικαίωμα της γνώμης και της έκφρασης. Καλλιεργεί δεξιότητες συνεργασίας και συμμετοχής στη δημοκρατική λήψη

αποφάσεων στα σχολεία. Προάγει τη δικαιοσύνη και την ισότιμη ένταξη σε ομάδες.

Μεθοδολογία: Αναφορά στο δικαίωμα στα άρθρα 28 και 29 τα σχετικά με την εκπαίδευση. Εργασία σε ζευγάρια και στη συνέχεια σε μικρές ομάδες 4-6 μελών. Α) Μέρος Διάλογος κι ενεργητική ακρόαση με θέματα "Θετικές κι αρνητικές πλευρές της εκπαίδευσης", "ποιος λαμβάνει τις αποφάσεις για το περιεχόμενο της εκπαίδευσης;" Καταγραφή απαντήσεων με λέξεις-κλειδιά. Συζήτηση στην ομάδα. Καταγραφή των απαντήσεων σε χαρτόνι, στον πίνακα. Β) Μέρος Σχηματισμός ζευγαριών και στη συνέχεια των μικρών ομάδων εκ νέου. Διάλογος κι ενεργητική ακρόαση με θέματα "Πώς λαμβάνονται οι αποφάσεις στο σχολείο για θέματα, όπως περιεχόμενο σπουδών, πραγματοποίηση εκδρομής, συμμετοχή σε μια δράση κ.α. Συζήτηση στην ομάδα. Καταγραφή των απαντήσεων σε χαρτόνι, στον πίνακα.

4. Η λεκτική βία κι εμπειρίες ρατσισμού εφήβων μαθητών και μαθητριών του 12^{ου} Γυμνασίου Θεσσαλονίκης μέσα από ζωγραφιές και το comic «Το Θρανίο της μοναξιάς».

Οι καλές διδακτικές πρακτικές, ζωγραφική απόδοση και η δημιουργία του comic, βασίστηκαν στη Διαθεματική Προσέγγιση του φαινομένου της σχολικής βίας μέσα από την εφαρμογή του Θεσμού του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατισμού (Γ' τάξη, Ενότητα Τρίτη, "Ανακαλύπτω τον εαυτό μου" κι Ενότητα Τέταρτη "Αντιλήψεις για τους Συνανθρώπους" και τη διδασκαλία της Τρίτης Ενότητας "Είμαστε όλοι ίσοι, είμαστε όλοι διαφορετικοί" της Νεοελληνικής Γλώσσας της Γ' τάξης Γυμνασίου.

Μεθοδολογία: Ζωγραφιές: Καταιγισμός ιδεών. Δημιουργία μικρών ομάδων τριών, τεσσάρων μελών και ανταλλαγή ιδεών. Ομαδική εργασία (ζωγραφική, διάλογοι). Παρουσίαση στην ομάδα. Συζήτηση

Comic: Καταιγισμός ιδεών. Συζήτηση σε μικρές ομάδες 3-5 μελών. Καταγραφή όλων των ιδεών στον πίνακα. Σε χαρτόνι. Συζήτηση στην ομάδα. Δημιουργία σεναρίου, ηρώων, ηρωίδων. Ανάδειξη ατομικών δεξιοτήτων όπως σχέδιο, ζωγραφική, γκράφτι, απόδοση διαλόγων. Σχεδιασμός comic.

Πρόγραμμα εργαστηρίου

3.45 - 4.00	Προσέλευση-Εγγραφές
4.00 - 4.15	Παιχνίδια Γνωριμίας
4.15 - 5.00	«Η ζωή μας δίχως βία (:):»
5.00 - 5.15	Διάλειμμα
5.15- 6.30	«Για πλάκα το έκανα.» Ας μιλήσουμε για την πλάκα. Έχουμε εναλλακτικές λύσεις;
6.30- 7.15	«Αφήστε να ακουστούν όλες οι φωνές»
7.15 -7.30	Καλή διδακτική πρακτική. Η λεκτική βία κι εμπειρίες ρατσισμού εφήβων μαθητών και μαθητριών του 12 ^{ου} Γυμνασίου Θεσσαλονίκης μέσα από ζωγραφιές και το comic «Το Θρανίο της μοναξιάς».
7.30- 8.00	Συζήτηση. Αξιολόγηση σεμιναρίου.

Βιβλιογραφία:

1. Ζάννα Αρχοντάκη- Δάφνη Φιλίππου (2003). 205 Βιωματικές ασκήσεις για εμπώχωση ομάδων Καστανιώτης, Αθήνα
2. Η σύμβαση για τα δικαιώματα του παιδιού - εκπαίδευση
<http://www.unicef.gr/convention>
3. Κασαπίδου Ζωή, Μαραγκίδη Μαρία, (2000). Ψυχική Υγεία, Διαπροσωπικές σχέσεις. Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Ψυχικής υγιεινής, Αθήνα.
4. Compass- Εγχειρίδιο Εκπαίδευσης στα Ανθρώπινα Δικαιώματα για νέους/νέες. ΑΡΣΙΣ 2010
www.minedu.gov.gr/publications/.../120517_compass_edition_gr.pdf
5. Ντέρη Ιωάννα, "Το Θρανίο της μοναξιάς". Η συμβολή των ΤΠΕ στη συμμετοχή στο Πιλοτικό Πρόγραμμα «Ανθρώπινα Δικαιώματα και Δημοκρατία σε Δράση» και στο διαγωνισμό Comic του Συμβουλίου της Ευρώπης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εισήγηση στο 9^ο Συνέδριο "Τεχνολογίες Πληροφορίας & Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση", Ρέθυμνο, 3-5 Οκτωβρίου 2014. Υπουργείο Παιδείας : "Δημοκρατία και Ανθρώπινα Δικαιώματα στο www.hellasedu.gr/2013/.../diagonismos-comic.html
http://www.coe.int/t/dg4/education/pestalozzi/home/default_en.asp
6. Χηνάς Παναγιώτης, Χρυσοφίδης Κώστας, (2000). Επιθετικότητα στο σχολείο. Προτάσεις για πρόληψη και αντιμετώπιση. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, ΥΠΕΠΘ, Αθήνα.